

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

ПРОФЕСИОНАЛНА ГИМНАЗИЯ ПО МЕХАНОТЕХНИКА "ПРОФЕСОР ЦВЕТАН ЛАЗАРОВ"
гр.Пловдив, ул. "Братя Бъкстон" №71 А, тел. 0896610721;
e-mail: mehano@pgmtplovdiv.info, район Южен

ПРОГРАМА

за превенция на ранното напускане на училище от учениците
в ПГМТ „Проф. Цветан Лазаров” за учебната 2025 – 2026 г.

ЦЕЛ:

Да се сведе до минимум отпадането на ученици в гимназиален етап на обучение от системата на образованието.

ЗАДАЧИ:

1. Обсъждане и актуализиране на система от превантивни мерки, насочени към ученици, застрашени от отпадане, поради неоправдани отсъствия и слаби оценки.
2. Обсъждане и актуализиране на система за интервенция и налагане на последици по отношение на ученици, застрашени от отпадане, поради неоправдани отсъствия и затруднения в усвояване на учебното съдържание.
3. Обсъждане и актуализиране на система от превантивни мерки по отношение на ученици в неравностойно социално положение.

ИЗЛОЖЕНИЕ:

ПЪРВА ЧАСТ:

1. Актуализиране на екипа за работа с ученици в риск от отпадане:

Председател: инж. Анета Чилингирова - Директор

Членове: Елена Бобева – Педагогически съветник

Диана Зафирова – Педагогически съветник

Класен ръководител / преподавател по предмета, по който ученикът изпитва образователни затруднения

Издаване на заповед за сформирание на екипа в **срок** до 10.10.2025 г.

Отговорник: Директор

2. Обновяване на бланки и формуляри за проследяване на извършените дейности по възникналите в процеса на работа случаи.

Срок: 30.09.2025 г.

Отговорник: Педагогически съветник

3. Запознаване на педагогическия персонал с изготвените формуляри и осигуряване на възможности за използване.

Срок: 15.10.2025 г.

Отговорник: Директор

ВТОРА ЧАСТ:

1. Водене на регистър на учениците до 16-годишна възраст, в риск от отпадане от училище /съгл. Наредба за приобщаващо образование/ и попълване електронен формуляр към РУО – Пловдив. При настъпили промени по време на учебната година, информацията към регистъра се допълва и актуализира.

Срок: постоянен

Отговорник: Директор

2. Извършване на индивидуална оценка на ученика в риск и набелязване основни цели за работа в посока намаляване на риска от отпадане /при ПОПЛР и ДПЛР/.

Срок: При необходимост

Отговорник: Класен ръководител,
Педагогически съветник

ТРЕТА ЧАСТ: Превантивни мерки, насочени към ученици в риск от отпадане, поради неоправдани отсъствия, изоставане в учебното съдържание, социални причини.

1. Системна и активна работа за по-добро взаимодействие с родителите и привличането им като партньори в процеса на работа с учениците:

- да се изисква от класните ръководители задължително обаждане на родител при отсъствие на ученици от училище.

- при наличие на установени нарушения, които имат системен характер, присъствието на родител (или упълномощен от него представител) при заседание на КПО е задължително.

Срок: Постоянен

Отговорник: Класни ръководители

2. Привличане на учениците в клубове и/или дейности според интересите им.

Срок: Септември-октомври

Отговорник: Учители

3. Действие за привличане на ученици с високи постижения в процеса на подпомагане на изоставащите ученици.

Срок: Постоянен

Отговорник: Учители

4. Работа в насока подобряване качеството на преподаване чрез използване на интерактивни методи, повече нагледност и възможности за експериментиране в часовете, съобразено с учебното съдържание по съответните дисциплини.

Срок: 30.06.2026 г.

Отговорник: Учители

5. Преподавателите работят за преодоляване на дефицитите и трудностите, които учениците срещат при усвояване на учебното съдържание. За целта ежеседмично консултират допълнително учениците, които са в риск от отпадане, поради затруднения при усвояване на учебния материал.

Срок: Постоянен

Отговорник: Учители,
Педагогически съветници

6. Педагогическите съветници работят за преодоляване на проблемите, свързани с риск от отпадане, като диагностицират причините и провеждат индивидуални консултации със застрашените ученици.

Срок: Постоянен

Отговорник: Диана Зафирова
Елена Бобева

7. Директорът осъществява контрол два пъти в годината, като изисква от класните ръководители кратък доклад за състоянието на класовете и по-конкретно за учениците, които са в риск от отпадане, поради прекомерен брой отсъствия и/или са застрашени от повече от една слаба оценка, от една страна, и не добра комуникация с родителите, от друга страна.

Срок: 31.01.2026 г.

30.05.2026 г.

Отговорник: Директор

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ: При установяване на риск от отпадане, поради социални и/или семейни причини, следва:

1. Проучване на възможностите за подпомагане на ниво училище, на ниво социално подпомагане;
2. Насочване на ученика и родителите към оказване на морална и/или психологическа подкрепа от педагогическия съветник или от външни структури;
3. При необходимост, сигнализиране на компетентните органи и готовност за работа в мултидисциплинарни екипи;
4. При необходимост екипът за превенция на отпадане търси съдействие от извънучилищни структури, като насочва ученици и семействата им за извънучилищна диагностика и консултиране. За целта ще бъдат използвани ресурсите на Дирекция социално подпомагане – ОЗД, доставчици на социални услуги за деца и семейства, МКППМН, Център за психично здраве и др.

Срок: Постоянен

Отговорник: Класни ръководители,
Учители,
педагогически съветници

ПЕТА ЧАСТ: Класификация на причините за отпадане от училище:

1. Икономически причини - безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище. В резултат на финансовите и икономически затруднения, много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.
2. Социални причини - свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства; деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагане на строги наказания.
3. Образователни причини - трудности в усвояването на учебното съдържание, слабости в методиката на преподаване и в организацията на обучението. Образователните причини са свързани и с начина на оценяване, квалификацията на учителите, навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, качеството на учебниците. Големият брой отсъствия, липсата на достатъчно ефективна система за контрол върху начина на воденето и отчитането им, влошената дисциплина, насилието и агресията в училище, ниските образователни резултати са също вътрешни за училищните процеси.
4. Етнокултурни причини - отсъствие на познавателна мотивация сред учениците от различни етнически общности, отсъствие на мотивация от страна на родителите от уязвими етнически общности за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на младежи от уязвими общности, дефицит на комуникативна компетентност сред такива ученици и др.
5. Институционални причини - недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на национално, регионално, местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище, недостатъчно ефективен контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на децата и учениците.

***Забележка:** Програмата може да бъде допълвана или променяна в процеса на работа, според променливите фактори на учебната среда, така че да бъде адекватна на потребностите на училищната среда.*

Конкретен план за действие

Мерки за реализиране на политиките	Дейности по превенция на отпадането	Целева група	Отговорни лица за изпълнение на дейностите	Срок за изпълнение
I. Актуализиране на стратегиите и политиките за превенция на отпадането	Подготвяне на инструктаж и актуални материали за приобщаващото образование. Специфика на ОПЛР, ПОПЛР, ДПЛР. Запознаване на педагогическия персонал със съдържанието им. Изготвяне на папка с инструкциите и всички документи по реда на използването им и поставяне на видно място в учителската стая.	Педагогически персонал на ПГМТ	Педагогически съветници	30.09.2025 г.
II. Информационни кампании за намаляване риска от преждевременно напускане	Периодичен инструктаж на учениците срещу подпис за вътрешните правила на училището и за последиците при неспазването им. Запознаване на родителите с Процедурата за действие при представяне на извинителни документи и при неоснователни отсъствия.	Ученици от 8 до 12 клас Родители на учениците от 8 до 12 клас	Класни ръководители	Постоянен
III. Проследяване отсъствията на учениците	Ежеседмично обработване отсъствията на класа, своевременни беседи с учениците, склонни към неоснователни отсъствия, системен контакт и уведомяване на родителите за актуалното състояние на децата им в училище. При допускане на 5/10 отсъствия по неуважителни причини, класният ръководител задължително дава информация за санкция и сигнал за ПОПЛР.	Ученици от 8 до 12 клас Родители на учениците от 8 до 12 клас	Класни ръководители Директор и	Всеки първи ЧК от месеца Срещи с родители при необходимост
IV. Стандартни мерки за намаляване процента на преждевременно напуснали ученици	1. Оказване на ПОПЛР и ДПЛР на нуждаещите се ученици 2. Консултации по учебни дисциплини 3. Психологическо консултиране 4. Поддържане на взаимоотношения с родителите 5. Използване на възможностите на Дирекция "Социално подпомагане" - отдел "Закрила на детето", МКБППМН, ИДПС към I-во РУП на МВР и други доставчици на социални услуги	Ученици от 8 до 12 клас	Директор, педагогически съветници, класни ръководители	Постоянен

	6. Привличане на ученици към клубове 7. Включване в инициативи на ОСНВ 8. Използване на интерактивни методи, с цел увеличаване на интереса на учениците към учебния процес 9. Други извънкласни дейности (кино, театър, изложби, музеи)			
V. Контролна дейност от Ръководството, относно редовно и точно вписване на отсъствията на учениците в училищната документация.	Проверка за редовното вписване на отсъствията.	Педагогически персонал на ПГМТ	Ръководство	Постоянен
VI. Планиране и осъществяване на контрол върху спазването на задълженията на класните ръководители по чл. 129 б от ППЗНП	Анализиране и оценяване на рискови фактори за отпадане от училище от страна на класните ръководители (обучителни трудности и слаб успех); предприемане на адекватни превантивни и корективни мерки за справяне с тях, анализиране и отчитане на резултатите от прилагането им и при необходимост предприемане на други мерки.	Педагогически специалисти	Директор	Постоянен
VII. Запознаване на заинтересованите страни със същността на регионалната програма за провокиране на институционална ангажираност и ресурсите за постигане на целите.	Информационни срещи за приемане на рамка за взаимодействие между институциите.	ПС, родители, институции	Директор	Постоянен
VIII. Участие в регионални срещи с директори на училища, представители на общините и други заинтересовани страни	Информационни срещи, свързани с разработването на училищните стратегически документи и на механизмите за контрол на изпълнението им чрез обмен на добри практики.	ПС, родители, институции	Директор	Постоянен
IX. Попълване на електронен регистър на РУО за ученици, застрашени от отпадане.	Използване на съществуващите данни за анализ на рисковите групи и ефективността на прилаганите мерки от екипа за приобщаване.	Ученици	Директор	Постоянен
X. Повишаване на квалификацията на	Квалификационни курсове	Педагогически специалисти	Педагогически специалисти	Постоянен

педагогическите специалисти за идентифициране и справяне със случаите на риск от преждевременно напускане от училище.				
XI. Привличане на млади учители и студенти от педагогически специалности в помощ на класния ръководител.	Прикрепване на младите специалисти към класни ръководители с опит за взаимопомощ.	Учители	Педагогически специалисти, ЗДУД, ЗДУПД	Постоянен
XII. Обмен на добри практики с други училища.	Работни срещи, семинари	Педагогически специалисти	Педагогически специалисти	Постоянен
XIII. Планиране и реализиране на обучение, което е ориентирано към потребностите на застрашените от отпадане ученици.	Въвеждане на ролеви игри, групови задачи, проекти. Използване на допълнителни ресурси, обхващащи интересите, нуждите, заложените на учениците.	Педагогически специалисти	Педагогически специалисти, ЗДУД, ЗДУПД	Постоянен
XIV. Изискване на обратна връзка от учениците с цел подобрене на учебния процес, изграждане на позитивна учебна среда и идентифициране на индивидуалните им затруднения	Провеждане на анкети/индивидуални разговори/, в които всеки ученик ще може спокойно да сподели идеи, притеснения, препоръки.	Педагогически специалисти	Педагогически специалисти ЗДУД, ЗДУПД	Постоянен
XV. Регулярно провеждане на формиращо оценяване	Игри, проекти, групови задачи, изходен билет, самооценка и др.	Ученици	Педагогически специалисти	Постоянен
XVI. Анализиране на резултатите от обучението по отделни учебни предмети спрямо очакваните резултати и стандартите от учебната програма.	Анализиране на трудностите и слабостите по съответните предмети и предприемане на мерки за справяне с тях.	Ученици	Педагогически специалисти,	Постоянен
XVII. Анализ на движението на учениците и причини за напускането им.	Анализиране и оценяване на рисковите фактори за отпадане от училище.	Ученици	Педагогически специалисти,	Постоянен
XVIII. Разработване и реализиране на собствени програми за образователна	Пълноценно използване на възможностите за организиране на разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности, провеждане на дискусии,	Педагогически персонал на ПГМТ	Директор	Постоянен

интеграция на децата и учениците от етнически малцинства.	запознаващи класа с други култури и етноси, разясняване на правата и отговорностите на представителите на малцинствата.			
XIX. Популяризиране на добри практики за включване на родители и местната общност в мерки за предотвратяване на преждевременно напускане от училище.	Организиране на дни на отворените врати и представяне на лично творчество на ученици пред публика.	Педагогически персонал на ПГМТ, родители, местната общност	Директор	Постоянен
XX. Разчупване на стереотипа на провеждане на родителските срещи чрез прилагане на интерактивни методи и др.	Използване на електронен дневник за предоставяне на информацията на родителите, търсене на мнението на родителите относно трудностите в класа и даване на идеи за изграждане на положителна среда.	Педагогически персонал на ПГМТ	Директор	Постоянен